

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/113/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613224319
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7613224319.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudcov JUDr. Táni Vaščičikovej a JUDr. Moniky Koščovej, v právnej veci žalobcu: D. W., F.. XX. XX. XXXX, T. R. U., U. XX/XX, zastúpeného JUDr. Jánom Burocim, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Chrapčiakova 7, proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Užhorodská 21, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 29. 10. 2014, č.k. 6C/213/2013-177 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a vo výroku o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania vo výške 472,46 eur a tieto zaplatiť JUDr. Jánovi Burocimu, advokátovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 177,40 eur a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

M e n í rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 331,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 72,93 eur a tieto zaplatiť JUDr. Jánovi Burocimu, advokátovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len "súd prvého stupňa") rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice sp. zn. 3C/2745/12 zo dňa 19. 01.2012. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice sp. zn. 3C/2745/12 zo dňa 19. 01. 2012. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 593,45 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 177,40 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves titulom súdneho poplatku sumu 99,50 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci podľa § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 8 ods. 1,2, § 12 ods. 6, § 33 ods. 2, § 40 ods. 1 písm. c/ a písm. j/, ods. 2, § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka vzal za preukázané, že pokiaľ ide o zrušenie rozhodcovského rozsudku, návrh žalobcu je v plnom rozsahu opodstatnený. V prvom rade súd prvého stupňa zamerlal dokazovanie na skúmanie otázky, či žalobca svoj nárok uplatnil včas a zistil, že tento bol uplatnený v zákonnej lehote. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený 8. 10. 2012 (správne má byť 27. 06. 2013 - poznámka odvolacieho súdu) a návrh bol podaný na súde dňa 07. 11. 2012 (správne má byť 26. 07. 2013 - poznámka odvolacieho súdu). Žalobca preto uplatnil nárok v zákonom stanovenej lehote. Vykonaným dokazovaním zistil, že účastníci konania uzavreli dňa XX. XX. XXXX poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sa stali i Všeobecné poisťné podmienky (ďalej len „VPP“) a osobitné zmluvné dojednanie č. XX/XXXX k poisťnej zmluve, na základe ktorého účastníci spoločne a každý zároveň samostatne vyjadrili svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu (článok XV. VPP). Zároveň prehlásili, že toto ustanovenie chápu ako rozhodcovskú doložku. V danom prípade súd prvého stupňa uzavrel, že rozhodcovská doložka bola dojednaná v rámci VPP. Súd prvého stupňa tiež uzavrel, že v článku XV. VPP sa účastníci konania nedohodli na osobe rozhodcu, nedohodli sa ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia v zmysle 8 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. a tiež sa nedohodli na tom, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému - t.j. konkrétne vymedzenému stálemu rozhodcovskému súdu. Z tohto dôvodu tento právny úkon súd prvého stupňa vyhodnotil ako neurčitý, ktorý je v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka neplatný a súčasne je v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z., z čoho plynie, že zároveň je aj absolútne neplatným v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe týchto záverov rozhodcovskú doložku považoval v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2002 Z.z. za neplatnú. Pokiaľ žalobca namietal neplatnosť doložky s poukazom na ustanovenie ust. § 40 ods. 1 písm. j) zák. č. 244/2002 Z.z., súd prvého stupňa uzavrel, že nárok je aj z tohto dôvodu opodstatnený. Z rozhodcovského rozsudku totiž nevyplýva, či rozhodca predmet sporu posudzoval alebo neposudzoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, či toto ustanovenie VPP bolo individuálne dojednané a navyše zo Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve nevyplýva, že o predmete rozhodcovského konania bol žalobca touto formou žalovaný vôbec poučený. Na základe týchto dôvodov konštatoval aj existenciu dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z.

Pokiaľ žalobca navrhol rozhodnúť o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, uzavrel, že aj tento nárok je opodstatnený. Na základe rozhodcovského rozsudku, ktorého právoplatnosť a vykonateľnosť účastník rozhodcovského konania namieta a na základe ktorého by mohlo začať exekučné konanie, súd s poukazom na § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. rozhodol o odklade vykonateľnosti tohto rozhodcovského rozsudku.

O vyrubení súdneho poplatku žalovanému rozhodol v súlade s § 4 ods. 2 písm. za) zák. č. 71/1992 Zb o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“), keď uzavrel, že je žalobca je ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu zaviazal neúspešnú žalovanú. Výšku súdneho poplatku určil podľa pol. 3 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

O trovách konania medzi účastníkmi rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Os.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia. Tie určil v zmysle § 11 ods. 1 písm. a), § 13a a § 14 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl. č. 655/2004 Z.z.“), a to za 7 úkonov právnej služby po 60,08 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby, účasť na pojednávaní 24. 10. 2013, vyjadrenie k podaniu odporcu zo dňa 30. 09. 2013, vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania z 24. 10. 2013, vyjadrenie k odvolaniu z 23. 12. 2013 a účasť na pojednávaní dňa 29. 10. 2014 v rozsahu trvajúcim viac ako dve hodiny. Priznal aj režijný paušál 6 x 7,81 eur a 3 x 8,04 eur. Žalobcovi nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní dňa 30. 09. 2013 a 26. 09. 2014, kedy neprebehlo meritorne pojednávanie, ale v zmysle § 13a ods. 4 veta druhá vyhl. č. 655/2004 Z.z. priznal právnomu zástupcovi odmenu vo výške 1/4, t.j. za pojednávanie dňa 30. 09. 2013, t.j. vo výške 15,02 eur a za pojednávanie dňa 26. 09. 2014 taktiež 15,46 eur. Spolu tak odmena vrátane režijného paušálu činí 593,45 eur. Uviedol, že nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by ovplyvnili rozhodnutie s poukazom na § 150 O.s.p.

O povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 177,40 eur rozhodol v zmysle § 147 ods. 1 O.s.p., keď konštatoval, že vyčíslené trovy konania na strane žalovaného vznikli zavinením žalobcu, ktorý ich vznik zapríčiniť. Uviedol, že pojednávanie dňa 26. 09. 2014 bolo odročené pre neúčast' žalobcu, ktorý napriek vykázanému doručeniu (30. 07. 2014) sa pojednávania nezúčastnil bez riadneho ospravedlnenia a jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlnil až právny zástupca bez akéhokoľvek dôvodu na pojednávaní dňa 26. 09. 2014. Súd pritom potreboval vypočítať žalobcu ako účastníka na tomto pojednávaní. Nakoľko sa tohto pojednávania zúčastnil právny zástupca žalovaného, ktorý vyčísliť trovy konania v celkovej výške 177,40 eur a tie súd prvého stupňa považoval za účelne vynaložené, na ich náhradu zaviazal žalobcu. V odôvodnení rozsudku uviedol spôsob výpočtu výšky trov konania priznaných žalovanej.

O povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok rozhodol v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. s poukazom na položku 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku, okrem výroku, ktorým bola uložená žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 177,40 eur v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnila trovy odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania poukázala na to, že súd prvého stupňa porušil zásadu rovnosti účastníkov konania, nakoľko umožnil, aby sa v súdnom konaní domáhal žalobca svojich práv napriek tomu, že nespĺnil zákonom stanovenú podmienku, a to zaplatenie súdneho poplatku. Vo výroku napadnutého rozsudku absentuje uvedenie dôvodu, pre ktorý súd zrušil rozhodcovský rozsudok. Táto okolnosť spôsobuje nepreskúmateľnosť a nesprávnosť napadnutého rozsudku. Navyše súd prvého stupňa v odôvodnení uvádza viacero konkurujúcich dôvodov, z ktorých každý má iné dôsledky v tom, ktorý orgán vo veci po zrušení rozhodcovského rozsudku má ďalej konať. Rozhodnutie je tiež prekvapivé, keďže v odôvodnení súd prvého stupňa uvádza názory, právne hodnotenia a argumentáciu, ktorá nebola v konaní prezentovaná žiadnym z účastníkov a ani na ne súd v zmysle § 100 ods. 1 O.s.p. neupozornil. Ani zistenie súdu prvého stupňa, kedy bol rozhodcovský rozsudok doručený žalobcovi nie je správne. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je prekvapivé, keďže žalovaná nemohla nijako vytyšiť ani zistiť, že súd v prejednávanej veci nemá preukázanú otázku, či sa účastníci konania dohodli na osobe rozhodcu. Uvedený právny záver je navyše nesprávny. Zákonodarca pri úprave dohody o rozhodcovskom konaní preferuje zmluvnú voľnosť a zásadu zachovania vôle zmluvných strán. Zákon o rozhodcovskom konaní neukladá povinnosť zmluvných strán dohodnúť sa na konkrétnej osobe rozhodcu ani na konkrétnom stálom rozhodcovskom súde, takáto dohoda je len jednou z možností zmluvných strán pri úprave rozhodcovskej zmluvy (doložky). Na platnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky zákon stanovuje len písomnú formu, dohodu o tom, že časť alebo všetky spory sa prejednávajú v rozhodcovskom konaní a spôsobilý predmet. V danom prípade všetky podmienky boli splnené. Názor súdu prvého stupňa o neurčitosti tejto dohody a jej rozpore so zákonom je neopodstatnený a nesprávny. Navyše sa prvostupňový súd stotožnil s tvrdením žalovanej o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky, preto táto podmienka je platná. V rozhodcovskom konaní neboli porušené žiadne právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, súd ani žiadne takéto predpisy v rozhodnutí neuviedol a rozhodcovská doložka ako uzavrel aj súd prvého stupňa, bola dojednaná individuálne. V tomto smere je preto záver súdu prvého stupňa nepreskúmateľný. Súd prvého stupňa sa bez akéhokoľvek zdôvodnenia nezaoberal argumentáciou žalovanej o platnosti zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky. Žalovaná argumentovala, že ide o prijateľnú zmluvnú podmienku, no súd počas celého konania neuviedol, že vec mieni celkom inak právne posúdiť a až z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd na túto argumentáciu vôbec neprihliadal, a teda aj celkom neúčelne nechal účastníkov konať o prijateľnosti zmluvnej podmienky a ich námietkach. Navyše nevykonal test prijateľnosti podmienky v zmysle článku 4 smernice 93/13/ESD. V rozsudku absentuje časové vymedzenie odkladu vykonateľnosti, preto rozsudok je v tejto časti nezákonný. Namietal aj výšku trov právneho zastúpenia, ktorá nebola priznaná v správnej výške. Súd nesprávne priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní dňa 26. 09. 2014, ktoré bolo zmarené samotným žalobcom a tieto trovy zaviniť sám. Namietol priznanie odmeny za vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania z 24. 10. 2013 a vyjadrenie k odvolaniu, ktoré nie sú úkonmi vo veci samej a za ktoré patrí náhrada v zmysle § 13a ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. Navyše žalovaná týmito dvomi úkonmi vôbec nedisponuje. Súd neposúdil ani účelnosť týchto trov. Žalovaná má pochybnosť aj o priznaní odmeny za vyjadrenie k podaniu odporcu z 30. 09. 2013.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny, okrem výroku o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania. Uplatnil trovy odvolacieho konania. Vo vyjadrení uviedol, že v danej veci možno jednoznačne konštatovať neprijateľnosť, a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, a že spôsobovala nevyváženosť práv a povinností zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložku si žalobca osobitne nevyjednal a nemal ani na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými poistnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť. Postup žalovanej pri výbere rozhodcovského súdu vzbudzuje pochybnosti o súladnosti do zákonom, nakoľko žalobca nemal možnosť túto voľbu ovplyvniť. Rozsudok zaväzuje žalobcu na plnenie neobjektívne a odporujúce dobrým mravom. Výber rozhodcu vážne narušuje rovnosť účastníkov konania v neprospech žalobcu. Z rozhodcovského rozsudku sa žalobca tiež nedozvedel, na akom právnom základe sa mu uložila povinnosť uhradiť dlh žalovanej. Chýba akákoľvek špecifikácia. Trovy rozhodcovského konania sú zjavne neprímerané k výške dlhu. Rozsudok zaväzuje na plnenie neobjektívne a odporujúce dobrým mravom. Navyše poukázal na to, že rozhodcovská doložka uvedená žalovanou bola opakovane vyhodnotená ako neprijateľná uzneseniami Najvyššieho súdu SR, ktoré vo vyjadrení aj uvádza.

Proti tomuto rozsudku, a to len voči výroku, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 177,40 eur podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok v uvedenom výroku zrušil. Uviedol, že žalobca sa o termíne pojednávania dozvedel od svojej manželky neskoro a nemohol sa pojednávania zúčastniť. Od 28. 08. 2014 do 30. 09. 2014 bol pracovne v ČR, čo preukázal objednávkou a čestným prehlásením, s čím súviselo, že nemohol práce zanechať a musel dodržať zmluvné podmienky. Jeho neúčast' na pojednávaní bola ospravedlnená.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla potvrdiť rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny. V prípade úspechu uplatnila trovy odvolacieho konania. Uviedla, že rozsudok je v napadnutom výroku vecne správny a zákonný a je vydaný v súlade s ust. § 147 O.s.p. Žalobca sa súdneho konania nezúčastnil svojím ľahostajným a lačným prístupom zavinil zbytočné trovy konania na strane žalovanej.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej a žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené a odvolanie žalobcu opodstatnené je.

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a vo výroku o odložení jeho vykonateľnosti, odvolací súd dospel k záveru, že tento je vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nedošlo ani k vadám konania uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a odložení jeho vykonateľnosti potvrdil ako vecne správny.

Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku v tomto rozsahu, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolacie námietky žalovanej v tomto smere nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Nárok, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2745/12 zo dňa 19. 01. 2012 žalovaná opiera o zmluvné dojednanie, ktoré súvisí s poistnou zmluvou, uzavretou medzi účastníkmi konania, ktorá je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, keďže napĺňa všetky znaky v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy. Niet pochyb o tom, že poistnú zmluvu uzavrela žalovaná, ktorá pri poskytovaní poistenia vystupovala v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorý zabezpečoval svoje potreby, teda ako spotrebiteľ. Súčasne išlo o štandardnú formulárovú zmluvu, keďže daný zmluvný vzťah sa riadil aj

obsahom zmluvných dojednaní, obsiahnutých vo VPP, ktoré sa stali súčasťou zmluvy a ktoré spĺňajú všetky znaky zmluvy formulárovej.

Preto správne súd prvého stupňa pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky a dôvodov zrušenia rozhodcovského rozsudku túto skúmal aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že zrejmosťou chybou v písaní došlo k mylnému označeniu dátumu, kedy bol rozhodcovský rozsudok doručený žalobcovi (08. 10. 2012), keďže správne tento rozsudok bol doručený žalobcovi dňa 27. 06. 2013. Nesprávne v rozsudku je uvedený aj dátum podania žaloby, keď namiesto dňa 26. 07. 2013 je nesprávne uvedený dátum 07. 11. 2012. Táto skutočnosť však nič nemení na správnych záveroch súdu prvého stupňa, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola žalobcom podaná v zákonom stanovenej 30 - dňovej lehote (§ 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.). Odvolacie námietky v tomto smere preto nie sú opodstatnené.

Odvolací súd sa zhoduje so záverom súdu prvého stupňa o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že rozhodcovská doložka neobsahuje určenie rozhodcu, resp. konkrétny spôsob jeho určenia. Takáto rozhodcovská doložka je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 8 ods. 1 cit. zákona zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia.

Podľa § 8 ods. 2 cit. zákona ak sa zmluvné strany nedohodli na osobe rozhodcu (rozhodcov), ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia,

a) pri rozhodcovskom konaní s tromi rozhodcami každá zmluvná strana ustanoví jedného rozhodcu a takto ustanovení rozhodcovia následne ustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu; ak zmluvná strana neustanoví rozhodcu do 15 dní od požiadania druhej zmluvnej strany alebo ak dvaja ustanovení rozhodcovia neustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu do 30 dní od ich ustanovenia, rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd,

b) pri rozhodcovskom konaní s viac ako tromi rozhodcami sa postupuje primerane podľa písmena a),

c) pri rozhodcovskom konaní s jedným rozhodcom tohto rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd.

Ako vyplýva z vyššie cit. zákonných ustanovení, vzhľadom na skutočnosť, že pre platnosť rozhodcovskej doložky sa vyžaduje jej písomné dojednanie je nevyhnutné, aby písomnou formou bol ustanovený aj rozhodca, ktorý bude prejednávať a rozhodovať vec v rozhodcovskom konaní alebo postup jeho ustanovenia. Pre zachovanie transparentnosti výberu rozhodcu a rovnosti strán v rozhodcovskom konaní nemôže byť výber rozhodcu ponechaný len na vôli jednej zo sporových strán. Táto požiadavka je zvlášť zväzovaná v spotrebiteľských vzťahoch, keďže jej porušenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda ak k výberu rozhodcu dochádza zo strany dodávateľa.

V prejednávanej veci je zrejmé, že v osobitných zmluvných dojednaniach č. XX/XXXX k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX účastníci konania síce prejavili vôľu, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti v prípade vzniku akéhokoľvek sporu sa podrobia rozhodcovskému konaniu, z tohto dojednania však nevyplýva, že by sa dohodli na osobe rozhodcu alebo postupe jeho ustanovenia tak, ako má na mysli § 8 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. Z týchto dôvodov nemožno takúto rozhodcovskú doložku považovať za platnú.

Úvahy žalovanej, že v danom prípade došlo k porušeniu rovnosti strán tým, že súd prvého stupňa nevyrubil žalobcovi súdny poplatok za podanie žaloby, nemožno považovať za opodstatnené. Žalobca je totiž v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv oslobodený od platenia súdnych poplatkov.

Polemiky odvolateľa o tom, že súd prvého stupňa považoval rozhodcovskú doložku za individuálne dojednanú a preto túto zmluvnú podmienku je nutné považovať za platnú z pohľadu spotrebiteľského práva sú bez právneho významu za situácie, keď v danom prípade bol naplnený dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.

Pre zrušenie rozhodcovského rozsudku totiž „stačí“, pokiaľ je naplnený jeden z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil rozsudok vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a vo výroku o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Súd prvého stupňa pochybil pri vyčíslení trov právneho zastúpenia, ktorých náhradu priznal žalobcovi, preto odvolací súd v zmysle § 220 O.s.p. rozsudok vo výroku o trovách prvostupňového konania zmenil tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku.

Správne súd prvého stupňa aplikáciou ust. § 142 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že úspešnému žalobcovi patrí náhrada trov konania voči neúspešnej žalovanej. Žalobcovi patrí náhrada trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, a to v zmysle § 11 ods. 1, § 13a/ a § 14 vyhl. č. 655/2004 Z.z. za 4 úkony právnej služby po 60,08 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby, účasť na pojednávaní dňa 24. 10. 2013 a vyjadrenie k podaniu odporcu z 30. 09. 2013), čo spolu činí 240,32 eur. Tiež mu patrí odmena za účasť na pojednávaní dňa 29. 10. 2014 presahujúcom 2 hodiny 2 x 61,85 eur, čo spolu činí 123,70 eur. Za vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania z 24. 10. 2013 žalobcovi prináleží 1/2 tarifnej odmeny, keďže nešlo o vyjadrenie vo veci samej, teda vo výške 30,04 eur. Zároveň žalobcovi patrí aj odmena za účasť na pojednávaní dňa 30. 09. 2013, ktoré bolo odročené bez prejednávania veci, teda vo výške 1/4 tarifnej odmeny v zmysle § 13a ods. 4 veta druhá vyhl. č. 655/2004 Z.z., teda vo výške 15,46 eur. Žalobcovi prináleží aj režijný paušál 6 x 7,81 eur a 2 x 8,04 eur. Spolu tak trovy právneho zastúpenia činia 472,46 eur.

Odvolací súd nepriznal právnenému zástupcovi odmenu za účasť na pojednávaní dňa 26. 09. 2014, ktorého sa nezúčastnil žalobca a ktoré bolo z tohto dôvodu odročené. Ide totiž o neúčelne vynaložené trovy, preto odmena za tento úkon právnej služby nepatrí.

Pokiaľ ide o povinnosť žalovaného zaplatiť súdny poplatok, túto správne súd prvého stupňa oprel o ust. § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, avšak nesprávne určil výšku súdneho poplatku, keď tento v zmysle položky 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov správne mal byť vyrubený vo výške 331,50 eur. Z tohto dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok v tomto výroku v zmysle § 220 O.s.p. tak, ako vyplýva z výroku rozsudku.

Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 170,40 eur, odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

Podľa § 147 ods. 1 O.s.p. 1 účastníkovi alebo jeho zástupcovi súd uloží, aby uhradili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich spôsobili svojím zavinením alebo ak tieto trovy vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila.

Podľa § 147a ods. 1 O.s.p. ak súd rozhodol o odročení nariadeného pojednávania na základe žiadosti účastníka z dôležitého dôvodu na jeho strane, ktorý zaviniel, alebo je výsledkom náhody, ktorá sa mu prihodila, má účastník vystupujúci v konaní ako protistrana, ktorý sa dostavil na pojednávanie, právo od neho požadovať sumu 15 eur.

Podľa § 147a ods. 2 O.s.p. účastník zastúpený advokátom prítomným na pojednávaní, ktoré bolo odročené z dôvodu podľa odseku 1 na strane zástupcu protistrany, ktorý je advokátom, má právo od účastníka ním zastúpeného požadovať sumu 100 eur.

Podľa § 147a ods. 3 O.s.p. právo podľa odseku 1 vznikne účastníkovi, ktorý sa dostavil na nariadené pojednávanie, aj v prípade, že dôvodom jeho odročenia je neospravedlnená neprítomnosť účastníka vystupujúceho v konaní ako protistrana. Právo podľa odseku 2 vznikne účastníkovi, zastúpenému advokátom, ktorý sa dostavil na nariadené pojednávanie, aj v prípade, že dôvodom jeho odročenia je neospravedlnená neprítomnosť zástupcu z radov advokátov účastníka vystupujúceho v konaní ako protistrana.

Podľa § 147a ods. 4 O.s.p. právo podľa odsekov 1 a 2 nevznikne, ak účastník alebo jeho zástupca splnil povinnosť podľa § 119 ods. 2 a žiadosť o odročenie bola doručená súdu najneskôr tri dni pred termínom pojednávania.

Podľa § 147a ods. 5 O.s.p. právo podľa odsekov 1 a 2 zanikne, ak sa neuplatní do 15 dní odo dňa, keď sa malo pojednávanie konať.

Ust. § 147a O.s.p. bolo do právneho poriadku zavedené s účinnosťou od 1. 1. 2012 novelou (zákonom č. 388/2011 Z.z.). Účinnosťou tejto novely zákon zaviedol sankčný mechanizmus pre prípady, kedy dôjde k odročeniu pojednávania z dôvodu neúčasti protistrany, a to či už účastníka alebo právneho zástupcu. Preto pokiaľ zákon na takéto situácie pamätá, je potrebné aplikovať na dané prípady ust. § 147a O.s.p. a nie ust. § 147 ods. 1 O.s.p., ako nesprávne uzavrel súd prvého stupňa. Nárok právneho zástupcu žalovaného na náhradu trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní dňa 26. 09. 2014, ktoré bolo odročené pre neúčasť žalobcu bolo potrebné preto posudzovať podľa § 147a O.s.p. Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a v nadväznosti na to aj nedostatočného skutkového zistenia stavu veci, odvolací súd zrušil rozsudok v tomto výroku podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bol žalobca úspešný, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania. Tá spočíva v priznaní trov právneho zastúpenia za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 64,54 eur a režijný paušál 8,39 eur (§ 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.). Pokiaľ právny zástupca žalobcu požadoval priznanie odmeny aj za úkon právnej služby, ktorým je príprava odvolacieho konania, tento úkon odvolací súd vyhodnotil ako neúčelný, keďže už v rámci prvostupňového konania bola žalobcovi priznaná odmena za prípravu a prevzatie zastúpenia. Spolu preto bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania vo výške 72,93 eur.

V zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. bola žalovanej uložená povinnosť uhradiť trovy odvolacieho konania JUDr. Jánovi Burocimu, advokátovi tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.